

Biskup John Hooper

(1495-1555)

John Hooper, ktorý sa stal druhým biskupom Gloucesteru, bol príkladom čestného muža a kňaza. Nepodľahnúc ani strachu, ani nátlaku svetskej moci, zomrel ako „heretik“ pred kostolom v meste.

John Hooper sa narodil v Somersete v roku 1495, do zámožnej rodiny. Študoval v Oxforde až do roku 1518. Zatým sa stal cisterciánskym mníchom v Cleeve a neskôr v Gloucesteri (vysloviť Glostri), no vrátil sa do Oxfordu, kde ho zaujali nemecké knihy luteránov. To vyústilo v jeho potulnom spôsobe života s niekoľkými pobytmi na hlavnom kontinente Európy, ako aj v niekoľkých anglických žalároch, zatiaľ čo polemizoval s prívržencami pápežskej stolice počas panovania Henryho VIII a Eduarda VI, až po svoju smrť počas vlády „Krvavej Mary“ Tudorovcov.

Bol jedným z najčinnjších klerikov svojej doby, ako aj mimoriadne tvrdošijným obhajcom svojich princípov, až do svojho upálenia zaživa, čím sa stal martýrom.

V roku 1539 sa v Anglii zaviedli zákony na opätovné posilnenie katolíctva, čo ho po čase donútilo presťahovať sa do Holandska a Švajčiarska. Síce bol po nejaký čas kaplánom katolíkovi Thomas Arundelovi, dlho sa tam neudržel. V Zurichu ho uvítal Heinrich Bullinger, ktorý prebral profesúru na univerzite po Zwinglim, ktorý zomrel na bojisku v roku 1531. Napriek tomu, že jeho meno nie je veľmi známe, Zwingliho zásluhy na modernizácii cirkvi žijú v jej reformovaných odnožiach dodnes. To, že Hooper ovládal gréčtinu a hebrejčinu sa osvedčilo v Zurichu. Po sobáši s Anne de Tserclas z Antwerp v roku 1546 sa tam nakrátko usadil. Mali dve deti, Rachel a Daniela.

Keď sa Eduard VI dostal na trón, opäť zliberalizoval vieru, a Hooper sa vrátil do Anglicka. Začal kázať v Londýne, a čoskoro si nadobudol skvelú povest tým, že „Vo svojom presvedčení bol čestný, výborným rečníkom, s dokonalými znalosťami svätého písma, a s nehnúcou túžbou byť na osov druhým“. (John Foxe, 1563)

Stal sa kaplánom vojvodu zo Somersetu, ktorý bol regentom a ochrancom Eduarda VI, zatiaľ čo tento po nejaký čas sympatizoval s Hooperom.

V roku 1550 sa jeho kázania kráľ zúčastnil, a ponúkli mu miesto biskupa Gloucesteru. Hooper odmietol nosiť biskupské ceremonálne háby a po

zverejnení ďalších kritických rozpráv na adresu cirkvi, ho uvrhli do fleetskeho väzenia. Po ôsmych mesiacoch s ním opäť o veci rokovali a oponenti sa strelili na pol ceste, keď kráľ vlastnou rukou vyškrtol z prísahy slová, ktorým sa Hooper najviac bránil. Pritom Hooper slúbil, že bude nosiť vyžadované háby pri istých ceremoniálnych príležitostiach. Hoopera vysvätili za biskupa Gloucesteru 8. Marca 1551.

Hooper vykonával svoje biskupské povinnosti skutočne príkladne. Bol ohľaduplný voči druhým a veľkorysý voči chudobným (celá skupina chudobných sa chodila v etapách denne stravovať do biskupského paláca), zatiaľ čo prejavoval živý záujem o potreby a snaženia kňazov svojej diecézy. S nasadením svojich najlepších schopností oboznamoval ľudí s princípmi reformácie, no žiadne z týchto zásluh mu neposkytli ochranu, keď sa na trón dostala Mary po Eduardovej smrti.

Hneď po príchode do Gloucesteru nový biskup osobne navštívil svoje duchovenstvo a preskúšal každého kňaza v jeho znalostiach desiatich božích prikázaní, apoštolského vyznania viery, a v otčenáši. Z 311 kňazov ktorých navštívil, 171 nedokázalo zopakovať desať božích prikázaní, 10 ich nevedelo odrecitovať otčenáš, a 27 nevedelo, kto bol jeho autorom. Na vylepšenie tohto neuspokojivého stavu vedomostí, biskup vypracoval 50 pokynov, dodržiavanie ktorých sa vyžadovalo v jeho diecéze. Tvrdou disciplínou, ktorú takto zaviedol medzi svojím duchovenstvom si vyslúžil meno „neludzského tyrana“.

Ulrich Zwingli

Beneficiá Gloucesterského duchovenstva boli slabé a v máji 1552, Hooper dodatočne prijal aj biskupstvo Worcesteru in commendam. Hooper dôsledne navštevoval a kázal v oboch diecézach a čoskoro nato ich spojili do jednej, Worcestersej diecézy.

Po smrti mladého Eduarda VI v roku 1553, Mary z rodu Tudorovcov (kraľovala 1553 - 1558) nastúpila na trón, a biskup z Gloucesteru bol jedným z prvých, kto bol predvolaný do Londýna, aby sa tam zodpovedal sám za seba, ako aj z krokov ktoré podnikol, včítane v spojitosti so splynutím dvoch diecéz. Hooper nemal pochybnosti o tom, v akom nebezpečenstve sa ocitol, no odmietol ujsť a prehlásil, že „naďalej bude žiť a aj zomrie medzi svojimi ovečkami“.

Do fleetskeho väzenia ho uvrhli 1. septembra 1553. Ostal tam až do 22. januára 1555, keď súdny proces proti nemu zahájili naplno. Medzičasom musel platiť úžernícke sumy za svoje ubytovanie a starostlivosť vo väzení, zatiaľ čo mu boli odmietnuté všetky výhody za ktoré platil. Jeho podmienky boli hrozné, no on znášal nespravodlivosť voči sebe mimoriadne trpezlivo.

Bol jedným zo siedmich biskupov, ktorí sa dostali do nemilosti bigotnej kráľovnej, ktorá nikdy nenosila plod a aj sama zomrela predčasne, v roku 1558. Medzi ostatnými vedúcimi kňazmi, ktorých Krvavá Mary uvrhla do väzenia bol aj arcibiskup z Canterbury, Thomas Cranmer. Väzni boli obvinení zo zvyčajnej plejády priestupkov a žiadali ich, aby sa vzdali svojho presvedčenia. Hooper a ostatní reformátori boli neoblomní. Hooper si písal s priateľmi, hlavne s Bullingerom vo Švajčiarsku. Svoju rodinu poslal do bezpečia, do zahraničia. Počas piatich rokov svojej vlády Mary poslala 300 ľudí na hranicu.

V priebehu procesov proti protestantským klerikom sa dostala na povrch osobná nenávisť medzi kňazmi a všetci obvinení boli odsúdení. Cranmera s dvomi ďalšími, Latimerom a Ridleyem, upálili v Oxforde. Hoopera vypočúvali niekoľko krát, než mu odobrali titul biskupa, v máji 1554.

Počas súdneho procesu v januári 1555, ktorý trval niekoľko dní, voči Hooperovi vzniesli mnoho obvinení, že vraj nepriznával pápežovi jeho nárok na najvyšší úrad, vraj veril v zlovestné a skorumpované doktríny, a taktiež urazil jej výsosť kráľovnú. Uznali ho vinným z toho, že neodvrhol svoju manželku a že zamietal telesnú prítomnosť v omšiach. Priebeh procesu bol zahanbujúci, pričom biskupi vykrikovali urážky na Hoopera natoľko, že nebolo počuť jeho odpovede.

Zatiaľ čo bol vo väzení sa rozširovali chýry o tom, že vraj svoje presvedčenia odvolal. On to zo všetkých svojich síl poprel. Starí priatelia ho prišli navštíviť, aby ho prehovorili, aby si zachránil život. No nik ním nepohol. Nakoniec ho Londýnsky biskup prehlásil za „*tvrdohlavého a nenapraviteľného heretika*“ za čo trestom bolo upálenie pri kole, ktoré sa uskutoční v Gloucesteri.

Toto bolo do určitej miery taktickým omylom, lebo veriaci z Gloucesteru vyšli do ulíc v tisícoch, aby videli návrat svojho kazateľa do mesta, za sprievodu stráže. Do Gloucesteru dorazili neskoro 7. februára. Ako znamenie úcty zo strany miestneho obyvateľstva ho neuvrhli do väzenia, ale jeden deň bol hosťom pána Roberta Ingrama. Nasledujúci deň ráno, okolo deviatej hodiny 9. septembra 1555 ho vyviedli z ubytovne a doviedli ho pred hranicu, okolo ktorej sa zhromaždilo asi sedem tisíc ľudí.

O niečo „prehnaný“ pokus donútiť ho verejne sa vzdať svojho presvedčenia nasledoval. Zatiaľ čo si Hooper kľakol k modlitbe, postavili pred neho stoličku, na ktorej bola pripravená podpísaná kráľovná milosť, v prípade že by odvolal. On však dvakrát vykrikoval: „Bože, ak miluješ moju Dušu, odprac to!“, a pokračoval so svojou modlitbou.

Keď sa takto pripravil na Duši, vyzliekol si kabát, no nedovolili mu ponechať si ani len košeľu a on si ju zmotal a umiestnil medzi nohy, kde mu aj pripevnili pušný prach, aby sa mu urýchlil odchod z tohto sveta. Reťazami ho priviazali ku kolu a železnú obruč mu upevnili okolo pása. Odmietol dať sa upevniť aj okolo krku a nôh. Oheň založili slabo, so zelenými konármi, zatiaľ čo ho vietor vyhasínal. Tri krát ho bolo treba obnoviť, kým plamene dokonali svoje smrteľné dielo.

Zdá sa to profetickým, že pri príležitosti svojej vysviacky za biskupa, si John Hooper vybral ako svoj emblém jahňa v horiacom kre.

Johna Hoopera vytypovali ako prvého anglického biskupa na potrestanie, lebo v dôsledku Bullingerovho vplyvu zo Švajčiarska, vyjadroval viac extrémne názory na reformáciu, o ktorú sa snažil, ako iní klerici jeho doby. Zatkli ho na základe falošného obvinenia, nejestvoval žiadny zákon, ktorý by zakazoval vstup do manželského zväzku a vo väzení ho držali len dovtedy, kým sa neobnovil zákon o upalovaní heretikov, v decembri 1554.

Jeho martýrstvo je príkladom toho, ako nepriatelia pravdy musia prekrúcať a dokonca zvracať ešte aj zákony človeka, aby prepožičali svojim skutkom rúško legitímnosti. To, že Hoopera vybrali za prvého biskupa - martýra reformácie naznačuje, nakoľko sila reformačného hnutia ohrozovala spoločenskú pomýlenosť a predpojatosť. Kiež by si ho svet pamätal za to, akým bol človekom, a ohľaduplným a svedomitým kazateľom evanjelia, ktorý úprimne miloval Ježiša Krista.

Naša vďaka týmto zdrojom:

http://www.thereformation.info/john_hooper.htm

<http://protestant-truth.org/magazine/article9.html>

Portrét Hoopera hore je od Henryho Bryana Balla, 1839

John Hooper, ktorý sa stal anglickým Jánom Husom, môže slúžiť ako osobný príklad každému, kto hľadá Pravdu, bez ohľadu na dobu, vieru, alebo jej odnož.

Jednotlivci ako Ján Hus, Ulrich Zwingli, John Hooper a iní, sa stali „protestantmi“, lebo mali odvahu postaviť sa voči pokrytectvu oficiálnej cirkvi po potlačení Katarov.

Protestantská cirkev dnes je dobre ustanovenou odnožou oficiálneho kresťanstva. V rôznych etapách dejín sa ľudia ako Hus, Zwingli a Hooper označovali inými menami.

Na mene nezáleží, na odvahe bojovať za Pravdu, áno.

Corascendea

Dhaxem.com

